

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LA UNIÓN EUROPEA
SODNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE
DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN UNION
EUROOPA LIIDU KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION
COUR DE JUSTICE DE L'UNION EUROPÉENNE
CÚIRT BHREITHIÚNAIS AN AONTAIS EORPAIGH
SUD EUROPSKE UNIE
CORTE DI GIUSTIZIA DELL'UNIONE EUROPEA

LUXEMBOURG

EIROPAS SAVIENĪBAS TIESA
EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-UNJONI EWROPEA
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DA UNIÃO EUROPEIA
CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE
SODIŠČE EVROPSKE UNIJE
EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

Atsakymas į Tarybai pirmininkaujančios Italijos Respublikos prašymą pateikti naujus pasiūlymus, kad būtų galima palengvinti užduotį – Taryboje pasiekti susitarimą dėl Europos Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjų skaičiaus padidinimo tvarkos

Teisingumo Teismas norėtų padėkoti Tarybai pirmininkaujančiai Italijos Respublikai už iniciatyvą, kurios ši ėmėsi 2014 m. rugsėjo 3 d. laišku paprašiusi pateikti naujų pasiūlymų dėl Sąjungos Bendrojo Teismo teisėjų skaičiaus padidinimo tvarkos.

I. Dabartinė situacija

Bendrojo Teismo teisėjų skaičiaus padidinimo klausimas yra teisėkūros iniciatyvos dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto pakeitimų, kurią Teisingumo Teismas 2011 m. kovo 28 d. pareiškė Sąjungos teisės aktų leidėjui, dalis. Po to, kai Komisija pritarė šiam pasiūlymui padidinti teisėjų skaičių, jį pirmuoju skaitymu patvirtino Parlamentas. Nors būtų galima teigti, kad principinis susitarimas Taryboje buvo pasiektas, galutinio susitarimo nepavyko pasiekti, nes išsiskyrė nuomonės dėl papildomų teisėjų skyrimo tvarkos. Pastaruoju klausimu 2014 m. pirmąjį pusmetį Tarybai pirmininkavusi Graikijos Respublika padarė išvadą, kad, jeigu Teisingumo Teismas turėtų numatyti kitas galimybes, bet kurio sprendimo, susijusio su mažesniu nei valstybių narių skaičius teisėjų skaičiumi, dėl kurio reikėtų rinktis tarp valstybių narių, įgyvendinimą ištiktų tie patys sunkumai, dėl kurių pastaraisiais metais Taryboje nebuvo galima pasiekti bendro susitarimo.

Be to, sunkumai, su kuriais Taryba susidūrė kelis kartus pastaruoju metu, kai jos buvo prašoma paskirti Tarnautojų teismo teisėjus, šiek tiek panašūs į pirma aprašytą situaciją. Iš tiesų, tiek pernai, tiek šiemet dėl poreikio rinktis, pagrįsto, pirma, ribotu postų skaičiumi dėl mažos šio teismo sudėties, ir antra, siekiu suderinti stabilumo ir rotacijos principus, vyko ilgi ir sudėtingi debatai ir iki šiol nėra paskirti teisėjai, kurie turėjo pradėti eiti pareigas 2014 m. rugsėjo 30 d., pasibaigus dviejų Tarnautojų teismo teisėjų, įskaitant šio teismo pirmininką, kadencijai. Jau pastebima neigiama tokios padėties įtaka tinkamam šio teismo darbui, nes neaiškumai dėl jo sudėties trukdo veiksmingai tvarkyti jame pradėtas bylas.

Kiek tai susiję su Bendrojo Teismo darbo krūviu, konstatuotina, kad situacija dar pablogėjo nuo to laiko, kai Teisingumo Teismas pareiškė teisėkūros iniciatyvą. Jeigu tuo metu Bendrajame Teisme dar neišnagrinėtų bylų skaičius buvo apytiksliai 1300 bylų, šis skaičius artimiausiu metu pasieks 1600 bylų, o tai, be kita ko, dvigubai viršija Teisingumo Teisme dar neišnagrinėtų bylų skaičių. Kalbant apie Bendrajame Teisme pradėtų bylų skaičių, reikia nurodyti, kad jeigu 2010 m. buvo pradėta 636, o 2011 m. – 722 naujos bylos, 2014 m. jų skaičius tikriausia pasieks tūkstantį.

Taip pat reikia pažymėti, kad Teisingumo Teisme gauti pirmieji ieškiniai dėl žalos atlyginimo po to, kai jis pripažino, kad Bendrasis Teismas pažeidė protingo termino principą (T–479/14, *Kendrion / Europos Sąjungos Teisingumo Teismas*; T–577/14, *Gascogne Sack Deutschland GmbH ir Gascogne / Europos Sąjungos Teisingumo Teismas*). Kitose šiuo metu Teisingumo Teismo nagrinėjamose bylose ieškovai iškėlė Bendrojo Teismo pareigos išnagrinėti bylą per protingą terminą pažeidimo klausimą. Bendrai įvertinus visas šias bylas, įskaitant tas, kurios kol kas yra ikiteisminėje stadijoje (Teisingumo Teismui ir (arba) Komisijai pateiktas prašymas atlyginti žalą), jose nurodyta žala siekia beveik 20 mln. eurų.

II. Pasiūlymas trimis etapais padvigubinti Bendrojo Teismo teisėjų skaičių ir perleisti jam kompetenciją pirmąją instanciją nagrinėti Sąjungos viešosios tarnybos ginčus

Esant šioms aplinkybėms Teisingumo Teismas mano, kad Bendrojo Teismo teisėjų skaičiaus padidinimo tvarka turi būti tokia, kad būtų galima per labai trumpą laikotarpį padidinti šio teismo bylų nagrinėjimo pajėgumus, kad jis galėtų greitai ir reikšmingai sumažinti tiek jame nagrinėjamų bylų trukmę, tiek dar neišnagrinėtų bylų likutį.

Būtent dėl šių priežasčių Teisingumo Teismas siūlo nustatyti, kad į Bendrąjį Teismą skiriama po du teisėjus iš kiekvienos valstybės narės, numatant, pirma, tokį padidinimą atlikti keliais etapais, kad jis vyktų lygiagrečiai šiame teisme pateikiamų ieškinių skaičiaus didėjimui, ir antra, perleisti Bendrajam Teismui kompetenciją pirmąją instanciją nagrinėti Sąjungos viešosios tarnybos ginčus.

Taigi šiuo pasiūlymu ne tik tenkinami neatidėliotini Bendrojo Teismo poreikiai, jis orientuotas ir į ateitį, nes juo siekiama išspręsti problemas, su kuriomis susiduriama, priimant struktūrinį ir ilgalaikį sprendimą, kurį įgyvendinus būtų galima kuo ilgesniam laikui išspręsti Bendrajam Teismui pateikiamų bylų nagrinėjimo klausimą ir kuriuo šiam teismui būtų suteikta galimybė susidoroti su numatomu jo darbo krūvio padidėjimu.

- Pirmajame etape Bendrojo Teismo teisėjų skaičius būtų padidintas dvylika teisėjų; taip jam iš karto būtų suteiktas pastiprinimas, kurio jam skubiai reikia. Šis skaičius, atitinkantis iš pradžių 2011 m. siūlytą skaičių, kaip niekada iki šiol pateisinamas Bendrojo Teismo darbo krūvio didėjimu ir nelemia didesnių išlaidų, nei jau šiam tikslui numatytosios pareiškiant 2011 m. teisėkūros iniciatyvą, kurias Sąjungos teisės aktų leidėjas iš esmės patvirtino.
- Antrajame etape Bendrojo Teismo teisėjų skaičius būtų padidintas septyniais teisėjais ir jam būtų perleista kompetencija pirmąją instanciją nagrinėti Sąjungos viešosios tarnybos ginčus. Tai galėtų būti padaryta 2016 m. (metai, kai iš dalies bus atnaujinta Bendrojo Teismo sudėtis), remiantis šiuo klausimu Teisingumo Teismo parengta teisėkūros iniciatyva. Valstybės narės, kurių pilietis eina Tarnautojų teismo teisėjo pareigas, galės siūlyti šį teisėją paskirti Bendrojo Teismo teisėju, su sąlyga, kad jos nedalyvavo pirmajame etape.
- Trečiajame etape Bendrojo Teismo teisėjų skaičius būtų padidintas devyniais teisėjais ir šis etapas sutaptų su 2019 m., kai iš dalies bus atnaujinta Bendrojo Teismo sudėtis.

Šis pasiūlymas aptartas institucijos viduje, pirmiausia su Bendrojo Teismo pirmininku ir jo pavaduotoju ir Tarnautojų teismo pirmininku. Paskui jis buvo patvirtintas Teisingumo Teismo bendrajame susirinkime ir jam pritarta Tarnautojų teismo plenarinėje konferencijoje. Savo ruožtu Bendrasis Teismas plenarinėje konferencijoje pažymėjo, kad pirmenybę teikia specializuoto teismo prekių ženklų srityje steigimui ir Tarnautojų teismo *status quo* išsaugojimui. Vėliau Teisingumo Teismo pirmininkas ir jo pavaduotojas, pakviesti dalyvauti Bendrojo Teismo specialiojoje plenarinėje konferencijoje, paaiškino Bendrojo Teismo teisėjams šio Teisingumo Teismo pasiūlymo teikimo priežastis.

Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas tikisi, kad jo pasiūlymas sulauks skubaus Sąjungos teisės aktų leidėjo pritarimo.